

Varia

Sloveense wijnmakers bedreigd met verbod op de verkoop

Bron: The Morning Claret – Simon J Woolf ([link](#))

Een zoveelste voorbeeld van absurde regelgeving met verouderde 'zogenaamde' kwaliteitslabels (zoals BGA en BOB etcetera...) Ook België loopt nog altijd als een kip zonder kop in dat straatje rond.

Toen ik in april voor het eerst schreef over de nieuwe Sloveense wijnwet, was het beeld nogal verwarrend. Sommige commentatoren beweerden dat er "niets aan de hand was", terwijl anderen volhielden dat het een ramp zou betekenen. De situatie blijft net zo onduidelijk als een ongegisté pét-nat.

De belangrijkste verandering is dit: de nieuwe wet vereist dat alle wijnen worden goedgekeurd door een proefpanel, zelfs wijnen die niet langer geclassificeerd zijn en geen geografische aanduiding dragen.

Sandra en Matej Bizjak, oftewel Santei Wines, hebben geprobeerd duidelijkheid te krijgen. Het biodynamische wijnhuis uit Vipava schakelde een advocaat in om contact op te nemen met het Sloveense ministerie van Landbouw. Ze wilden er zeker van zijn dat ze de veranderingen goed begrepen.

Het resultaat is zorgwekkend. Het lijkt erop dat de Sloveense wijnwet ook natuurwijnen treft.

Santei is een petitie gestart om steun te vergaren en druk uit te oefenen op de overheid om de wet aan te passen. Als u al voldoende op de hoogte bent, kunt u deze gerust ondertekenen.

Matej ontdekte pas dat de wet was veranderd toen hij in maart 2026 nieuw gebottelde wijnen naar het KGZS1-laboratorium in Nova Gorica bracht. Het echtpaar etiketteert hun wijnen zonder geografische aanduiding (GI), zodat ze – volgens de toenmalige wetgeving – alleen goedkeuring via laboratoriumanalyse nodig hebben. Dit volgt op eerdere ervaringen waarbij hun wijnen door proefpanels werden afgekeurd toen ze wel de regio van productie vermeldden.

Maar nu, zo werd Matej verteld, moet zelfs wijn zonder geografische aanduiding, oftewel tafelwijn², een organoleptische test doorstaan. De KGZS-medewerker rook aan een van de wijnen en vertelde hem dat deze de test niet zou doorstaan. Hij ging naar huis zonder de flessen in te leveren.

De Bizjaks brachten hun wijnen vervolgens naar het KGZS-centrum in Novo Mesto, een stad op twee uur rijden. Novo Mesto had hun procedure nog niet aangepast, dus werden de wijnen alleen op basis van de laboratoriumanalyse goedgekeurd.

Het is gebruikelijk dat wijnproducenten die zich richten op minimale interventie een andere locatie voor de keuring aanvragen, omdat sommige KGZS-centra – bijvoorbeeld Ljubljana – bekendstaan om hun soepelere keuringsbeleid dan andere.

Het Novo Mesto-laboratorium heeft de nieuwe wet inmiddels overgenomen, waardoor deze optie in de toekomst niet meer mogelijk is. De situatie kan per laboratorium verschillen, aangezien de nieuwe wet een overgangsperiode van twee jaar kent waarin deze moet worden geïmplementeerd.

Tamara Lukman en Janko Štekar produceren natuurwijn in Goriška Brda. Ze hebben de afgelopen twintig jaar een moeizaam traject door de Sloveense wijnwetgeving moeten afleggen. Lukman

vertelde me: "Waarschijnlijk stoppen we helemaal met de verkoop van onze wijnen in Slovenië, want we verkopen er nu maar zo'n 5%." Haar analyse van de nieuwe wet is dat deze de exportmogelijkheden van een producent niet beperkt, zelfs niet als de wijnen voor de binnenlandse markt worden afgekeurd.

Ze legde uit dat elke Sloveense wijnboer die meer dan een hectare wijngaard bezit, verplicht is lidmaatschapskosten te betalen aan de Kamer van Landbouw en Bosbouw (KGZ). "Ze zouden in ons belang moeten werken," zei ze, "maar zo voelt het niet."

Een zaak tegen natuurwijn?

De advocaat van de familie Bizjak bracht hen medio april op de hoogte. Sandra vertaalde het antwoord voor mij:

De nieuwe ZVin-1 in artikel 24 stelt inderdaad iets strengere voorwaarden voor de verkoop van wijnen zonder geografische aanduiding. De wet vereist namelijk ook dat deze wijnen een analytische test en een organoleptische beoordeling ondergaan, waarbij de vijf parameters van artikel 20 van de Uitvoeringsverordening (EU) 2019/34 van de Commissie worden beoordeeld. Een wijn zonder geografische aanduiding krijgt echter alleen een beoordeling van 'geschikt' of 'ongeschikt' voor de markt (in tegenstelling tot wijnen met een geografische aanduiding, die een score krijgen), zoals ons werd uitgelegd bij het directoraat-generaal Landbouw van het Ministerie van Landbouw, Bosbouw en Voedsel.

Het directoraat legde ons uit dat een dergelijke regeling een compromis is dat is bereikt door de werkgroep voor het opstellen van de wet, waaraan ook vertegenwoordigers van wijnmakers hebben deelgenomen. Volgens hun uitleg zou dit de concurrentiepositie van Sloveense producenten niet beperken, maar juist het tegenovergestelde effect hebben, aangezien wijnen zonder geografische aanduiding hierdoor "gekwaliceerder" zouden zijn dan onder de vorige regelgeving. Omdat wijnen zonder geografische aanduiding onderworpen zijn aan soepelere keuringsregels (waarbij alleen wordt bepaald of een wijn geschikt of ongeschikt is voor de markt), zou dit de situatie van Sloveense wijnmakers ten opzichte van buitenlandse wijnmakers niet moeten verslechteren.

Waarom dit problematisch is

Het idee dat "wijnen zonder geografische aanduiding" op de een of andere manier "gekwaliceerder" zouden zijn, klinkt misschien aantrekkelijk, maar in werkelijkheid wijzen keuringscommissies vaak wijnen af die niet aan de gangbare formule voldoen. Ambachtelijke wijnmakers kozen er van oudsher voor om geen geografische aanduiding te gebruiken om dit risico te vermijden. Maar de nieuwe wet neemt deze mogelijkheid weg.

Als de keuringscommissie een wijn zonder geografische aanduiding afwijst, betekent dit dat deze niet legaal verkocht mag worden - althans niet in Slovenië. Anders dan in Oostenrijk mag de wijnmaker zijn aanvraag niet opnieuw indienen. Dit zou ertoe kunnen leiden dat getroffen wijnmakers failliet gaan, tenzij ze, net als Štekar, bereid zijn de binnenlandse markt te verlaten.

Zoals Lukman en anderen al opmerkten, plaatst dit Sloveense wijnmakers ook in een concurrentienadeel, omdat geïmporteerde wijnen niet onderworpen zijn aan dezelfde beperkingen als binnenlandse producenten.

Wie wilde deze verandering?

Velen hebben zich afgevraagd waarom de Sloveense wijnwetgeving is gewijzigd en wie hierover is geraadpleegd. Het Ministerie van Landbouw werkte nauw samen met de Vereniging van Sloveense Wijnmakers en de Vereniging van Familiewijnmakers (ZDVVS), een particuliere organisatie waarvan Aleks Simčič (van de wijnmakerij Edi Simčič) momenteel voorzitter is. De Vereniging van Sloveense Wijnmakers vertegenwoordigt de coöperatieve wijnkelders van het land, evenals andere grote bedrijven die actief zijn in de supermarktwijnsector.

Jure Grubar, lid van de Vereniging van Sloveense Wijnmakers, heeft hier al zijn bezwaar tegen het verzoekschrift van Santei kenbaar gemaakt. Hij stelt dat de nieuwe wet bedoeld is om de traceerbaarheid van wijnen zonder geografische aanduiding te verbeteren en de grijze markt aan te pakken. Het is moeilijk in te zien hoe een organoleptische test hierbij helpt.

Je zou kunnen denken dat de nieuwe wet slechts een paar radicale wijnmakers treft die experimenteren met hoge gehalten vluchtige zuren of bottelen zonder sulfieten. Maar uit recente gesprekken blijkt dat en veel breder scala aan wijnboeren erdoor getroffen kan worden.

Onder degenen die tot nu toe hun bezorgdheid hebben geuit, bevinden zich Blažič, Keltis, Aleks Klinec, Dejan Kukanja en Kmetija Štekar. Tientallen anderen zouden ook in de problemen kunnen komen. Alle wijnmakers die ambachtelijke methoden toepassen, zoals fermenteren met inheemse gisten, ongefilterd bottelen en het minimaliseren van sulfietgehalten, lopen risico, omdat hun wijnen niet in het standaardplaatje passen. Onderteken de petitie

Als u, net als ik, vindt dat deze nieuwe wet schadelijk is voor de ambachtelijke wijnbouwers in Slovenië, onderteken dan de petitie van Santei en deel dit artikel zo veel mogelijk.

Wenst u de petitie te ondertekening, hier is de link er naar toe : [Petitie tekenen](#)

1. KGZS = Kamer van Landbouw en Bosbouw van Slovenië. Deze organisatie fungeert als schakel tussen het Ministerie van Landbouw en de boeren zelf.
2. De Sloveense tafelwijncategorie namizno vino bestaat officieel niet meer. Producenten moeten nu simpelweg "Wijn uit Slovenië" op het etiket vermelden, samen met een algemene benaming zoals "wit" of "rood". Druivensoort, jaartal en geografische informatie mogen niet worden vermeld.
3. In Oostenrijk is de situatie al enige tijd vergelijkbaar, met Eisenstadt als de meest soepele regio. De DAC-regels verbieden producenten echter nu om hun wijnen buiten de productieregio in te dienen.